

Milena Mileva Blažić

Skriti

pomeni pravljic

od svilne do jantarne poti

Skriti pomeni
pravljic:
od svilne do jantarne poti

Milena Mileva Blažić

Skriti pomeni pravljic: od svilne do jantarne poti

Avtorica dr. Milena Mileva BLAŽIČ

Recenzentki dr. Boža KRAKAR VOGEL, Univerza v Ljubljani
dr. Barbara PREGELJ, Univerza na Primorskem

Lektorica in urednica Natalija KRESE

Izdala in založila Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani
Zanjo dr. Janez KREK, dekan

Oblikovanje naslovnice Pšenica KOVAČIČ
Priprava Igor CERAR

Tisk Formatisk d.o.o., Ljubljana

Naklada 300 izvodov
Prva izdaja, prvi natis
Ljubljana, december 2014

© avtorica, 2014

Izdajo knjige je finančno podprla Javna agencija za
raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

.....
CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

82.0-34

BLAŽIČ, Milena

Skriti pomeni pravljic : od svilne do jantarne poti / Milena Mileva
Blažič. - 1. izd., 1. natis. - V Ljubljani : Pedagoška fakulteta, 2014

ISBN 978-961-253-112-6

268900352
.....

KAZALO VSEBINE

UVOD	5	
1	TEORIJE PRAVLJIC IN IZVIRNOST	7
1.1	Folkloristična teorija - <i>Slovenske pravljice</i>	7
1.2	Strukturalistična teorija - Vladimir Propp: <i>Morfologija pravljice</i>	18
1.3	Literarna teorija - Max Lüthi: <i>Evropska pravljica</i>	22
1.4	Psihoanalitična teorija - motiv živalskega ženina/neveste	31
1.5	Sociološka teorija - memetika Grimmovih pravljic na Slovenskem	42
1.6	Feministična teorija - motiv deklice brez rok	58
1.7	Postukturalistična teorija - motiv Mlade/Lepe Vide	66
1.8	Izviren mozaik - Tisoč in ena Makalonca	86
1.9	Slovenske pravljice v evropskem kontekstu	100
1.10	Skriti pomeni pravljic	110
2	PRIMERJALNE ANALIZE IN IZVIRNOST	119
2.1	Predelave in priredbe pravljic - <i>Bagdadski tatič</i>	119
2.2	Janez Trdina: <i>Bajke in povesti o Gorjancih</i>	122
2.3	Oscar Wilde in Ciril Kosmač - sebični in nesebični velikan	130
2.4	Mit o Argonavtih in <i>Junaki z ladje Argo</i>	138
2.5	Joseph Campbell in Prežihov Voranc	150
2.6	Postmodernizem - Botticellijeva <i>Primavera</i> in Grafenauerjeva <i>Mahajana</i>	164
2.7	Cesarjeve nove analize - Manuel, Andersen in Jesih	176
2.8	Štrekljeve pravljice in metoda Human GPS	183
2.9	Izvirni liki v slovenskih pravljicah	193
3	SLOVENSKE PRAVLJIČARKE IN IZVIRNOST	203
3.1	Slovenske pravljíčarke - Turnograjska, Pesjakova in Pajkova	203
3.2	Božena Němcová, Manica Koman in Lea Fatur	217
3.3	Mariborska pravljíčarka Elza Lešnik	225
3.4	Odrska pravljíčarka Eka Vogelnik	230
3.5	Ženske biografije kot pravljíce - motiv aleksandrink	237
3.6	Izvirna slovenska čarovnica - Torklja Triborklja	245

4	SVETLANINE PRAVLJICE IN IZVIRNOST	259
4.1	Sodobna mladinska klasika	259
4.2	Intertekstualnost Svetlanih pravljic	267
4.3	Motiv telesa v Svetlaninih pravljicah	278
4.4	Mitskost Svetlaninih pravljic – Sneguročka	287
4.5	Ekokritika Svetlaninih pravljic	291
4.6	Izvirnost Svetlaninih pravljic	294
5	RECENZIJE PRAVLJIC IN IZVIRNOST	309
5.1	Irena Cerar: <i>Pravljične poti Slovenije</i>	309
5.2	Jana Unuk: <i>Slovenske pravljice in Svetovne pravljice</i>	313
5.3	Hans Christian Andersen: <i>Pravljice</i>	318
5.4	Bruno Bettelheim: <i>Rabe čudežnega</i>	323
5.5	Laura Gonzenbach: <i>Lepa Angiola</i>	327
5.6	Pepelka – socializacijska pravljica	331
5.7	Evald Flisar: <i>Alica v nori deželi</i>	333
5.8	Jana Bauer: <i>Groznovilca v Hudi hosti</i>	340
5.9	Tatjana Pregl Kobe: <i>Cunjasta dvojčka</i>	344
5.10	Lila Prap: <i>1001 pravljica</i> (ipad)	348
5.11	Barbara Simoniti: <i>Močvirniki: zgodbe iz zelene dobrave</i>	354
	SEZNAM LITERATURE	357
	STVARNO KAZALO	365
	KAZALO SLIK	371
	KAZALO PREGLEDNIC	371
	KAZALO GRAFOV	371

Monografijo posvečam pravljicam

Najmočnejši fantek na svetu

Kresna noč

Najlepši cvet na svetu

Pravljica O treh sončkih

Odlomek iz recenzije: red. prof. dr. Boža Krakar Vogel

Raziskave se dotikajo različnih aktualnih tem in vsebin, med njimi še posebej izstopajo študije na področju odkrivanja pisateljic in publicistk ter njihovega delovanja na področju pravljičarstva. Lahko celo rečemo, da je avtoričino delo na tem področju zapolnilo belo liso v literarnozgodovinski in etnološki vedi.

Knjiga je za področje študija literarne in ljudske pravljice zelo pomembna in prinaša nova spoznanja primerjalne književnosti in folkloristike, nekatere teme in vsebine pa so v njej celo prvič predstavljene in raziskane. Avtorica sledi aktualnim spoznanjem in odkritjem na področju mednarodnega in domačega slovstva in jih vključuje v svoje študije. Tudi z metodološkega in teoretičnega vidika raziskave nadgrajujejo dosedanje prijeme in so pogosto interdisciplinarne in komparativne.

Odlomek iz recenzije: doc. dr. Barbara Pregelj

Čeprav sodijo pravljice med bolj raziskana področja mladinske književnosti, pomenijo vedno znova velik raziskovalni izziv. Monografija *Skriti pomeni pravljič – od svilne do jantarne poti* uspešno ohranja to dvotirnost: po eni strani upošteva različna spoznanja uveljavljenih raziskovalcev, po drugi strani pa z razpiranjem v smer primerjalne mladinske književnosti v mednarodni luči reflektira, misli in raziskuje korpus slovenskih pravljič.

Mednarodna in primerjalna optika tako še posebej aktualizira slovenske pravljičarke, odpira pa se tudi v smer didaktike, kar je v hitro spreminjajočem se svetu, ki mora učečim se vedno znova osmišljati proces učenja, zelo dobrodošlo.

ISBN 9789612531126



9 789612 531126 >

18,00 €